

DELTAGELSE FOR ALLE
SAMMENHÆNGENDE BØRNE- OG
UNGEPOLITIK 0-18 ÅR

DELTAGELSE FOR ALLE

SAMMENHÆNGENDE BØRNE- OG UNGEPOLITIK

I HELSINGØR KOMMUNE 2014 – 2018

Den sammenhængende Børne- og ungepolitik er udarbejdet i et samarbejdsarbejde mellem; politikere samt medarbejdere, ledere og konsulenter, fra Center for Kultur Idræt og byudvikling, Center for Job og uddannelse, Center for Børn, Unge og Familier samt Center for Dagtilbud og Skoler.

Udgivelsesår: 2015

Du kan få yderligere oplysninger om 'Deltagelse for alle - Sammenhængende Børne- og ungepolitik' hos:

Center for Dagtilbud og Skoler

Birkedalsvej 27 3000 Helsingør // Telefon: 49 28 28 28 // E-mail: ds@helsingor.dk

Sundhedsplejersken støtter, vejleder og videregiver viden og erfaring til forældre, så de får den bedst mulige start som familie. Sundhedsplejen er et tilbud til børnefamilier fra graviditeten til barnet fylder 1 år. Sundhedsplejen er en del af Sundhedstjenesten, som omfatter sundhedsplejersker og børnefysioterapeuter.

INDLEDNING

”Alle kommuner har pligt til at udarbejde – ikke en børne- og ungepolitik – men en sammenhængende børnepolitik. Hos os har vi valgt at kalde det en sammenhængende børne- og ungepolitik.”

Sådan indledte Centerchef Birgitte Wittendorff den workshop, som denne politik tager sit afsæt i.

Sammen med Børne- og Uddannelsesudvalget, direktør, centerchefer og ledere arrangerede projektgruppen den 31. marts 2014 en workshop, der blev indledt af et oplæg af Klaus Majgaard, konsulent og Ph.d.-studerende på CBS, med overskriften: ”Sigtelinger for udvikling af miljøer for børn og unge”.

Politikerne og ledelsen fik her lejlighed til at fremsætte deres synspunkter og idéer, i et rum for dialog på tværs af faggrupper og funktioner.

Projektgruppen, bestående af medarbejdere, ledere og konsulenter fra flere fagcentre i kommunen, har arbejdet videre med de mange input fra workshoppen.

Når vi i det følgende taler om dagtilbud, skole og fritid, mener vi alle slags institutioner for børn: dagtilbud, skole, SFO, klub, ungdomsskole, ungdomsudannelser, foreninger, musikskole osv.

Alle, der har med børn og unge at gøre, er forpligtede til at sikre, at ingen børn eller unge ekskluderes af de sammenhænge, hvori de har deres daglige gang. Alle børn har ret til at være fuldgældige deltagere i relevante fællesskaber – og opleve sig set, hørt og imødekommet.

Politikken bygger på værdierne fra Helsingør Kommunes Vision 2020, Inklusion2016, og relaterer til de øvrige politikker i kommunen i henhold til ”Vores Vej – Samlede politikker for Helsingør Kommune”.

MÅLGRUPPE

Denne politik henvender sig til alle i Helsingør Kommune, der har med børn og unge at gøre.

Samtidigt giver politiken borgerne mulighed for at kende den politiske beslutning, der regulerer de professionelle arbejder med de børn og unge, som i en kortere eller længere periode har behov for særlig støtte.

FRA INKLUSION 2016

*”Inklusionsværdier,
Alle børn og unge har ret til
at blive medregnet, at opleve
sambørighed, at kunne bidrage
til og have udbytte af de fæl-
lesskaber, som de indgår i.*

*Kommunens professionelle ta-
ger ansvar og møder alle børn
og unge inkluderende, og tager
udgangspunkt i de kompeten-
cer børn og unge har.*

*De inkluderende fællesskaber
er børn og unges ”øveplads”
for deres videre liv i det inklu-
derende samfund.”*

FORMÅL OG SAMMENHÆNG MED VISIONEN

Alle kommuner skal i henhold til Servicelovens § 19 have en Sammenhængende Børnepolitik. Formålet er at sikre sammenhæng mellem det generelle og det forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte.

Politikken er en rettesnor for, hvordan børn og unge med behov for særlig støtte, og med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, sikres tidlig indsats og hjælp, efter bestemmelserne i Serviceloven og anden relevant lovgivning.

Helsingør Kommunes Sammenhængende Børne- og Ungepolitik relaterer til Helsingør Kommunes Vision 2020, og den skal bidrage til at skabe størst mulig livskvalitet for borgerne, og sikre livslang læring for børn, unge og voksne.

Alle børn og unge har ret til gode uddannelsesmuligheder, høj faglighed i dagtilbud og skoler samt attraktive og kreative læringsmiljøer.

Helsingør Kommune er kendetegnet ved målrettet forebyggelse og tidlig indsats på alle områder. Vi tilstræber, at borgerne kan tage ansvar for eget liv. Vi bidrager til, at der er gode muligheder for at leve et sundt liv, og vi understøtter aktivt medborgerskab.

Du inviteres af sundhedsplejersken til at deltage i en mødregruppe. Du får besked om tid og sted, når der er nybagte mødre nok til at danne en gruppe. Gruppen består af seks til otte mødre. Første gang vil sundhedsplejersken deltage. Dette møde holdes ofte på et bibliotek, skole eller lignende i dit lokalområde. Efterfølgende beslutter I selv, hvor ofte og hvor I vil mødes. Nogle mødes på skift i hinandens hjem og andre vælger fx at mødes på cafe eller på Kulturværftet. Du kan få mere at vide hos din egen sundhedsplejerske.

MÅL

Det overordnede mål for det arbejde der relaterer sig til denne politik er, at alle børn og unge er i trivsel, sikres lige muligheder, og er inkluderet. Vi har et særligt fokus på spædbørn, fordi vi ved, at en tidlig indsats til denne målgruppe er vigtig for en sund udvikling.

OM TEMAERNE

Forud for workshoppen ”Sigtelinjer for udvikling af miljøer for børn og unge” valgte projektgruppen en række temaer, som dialogen og idégenereringen skulle tage afsæt i. Temaerne var læring, relationer, forældreinddragelse, trivsel og sundhed samt fællesskaber.

De mange input fra workshoppen blev efterfølgende sorteret og struktureret, hvorefter gruppen nåede frem til følgende nye temaer:

- Børn og unge – et fælles ansvar
- Børne- og ungefællesskaber
- Helhed for børn og unge
- Faglig og social udvikling
- Trivsel, sundhed, bevægelse
- Indsats i tide
- Kriminalitetsforebyggelse
- Beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af sager med vold og seksuelle overgreb
- Tværfaglige fællesskaber

I det følgende vil temaerne blive udfoldet med udsagn fra workshoppen og konkrete eksempler på kommunens gældende og fremtidig praksis.

For temaerne Kriminalitetsforebyggelse og Beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af sager med vold og seksuelle overgreb er der udarbejdet handleplaner, disse betragtes som allonger til denne politik.

BØRN OG UNGE – ET FÆLLES ANSVAR

Vi vil, i samarbejde med forældrene, skabe de bedste vilkår for børnenes og de unges sociale og faglige udvikling

Alle forældre har ressourcer, som vi som professionelle skal sikre kommer i spil i et åbent og tillidsfuldt samarbejde. Forældrene, børnene og de unge skal kunne stole på os, og vi skal udnytte vores samlede potentialer bedst muligt i samarbejdet.

EKSEMPEL FRA PRAKSIS:

*Forældreinddragelse
- Familiebasen*

*Hvis en ung mistrives, og
der er alvorlig bekymring,
samarbejder Familiebasen
med familien om at få skabt
rammer for den unge, som kan
være med til, at få den unge
tilbage på sporet.*

*”Vi skal inddrage forældre-
ne og forpligte dem igennem
dialog.”*

Vi skal sikre en åben dialog, herunder gensidig forventningsafstemning. Forældrene skal opleve, at de på den ene side ikke står alene med ansvaret for børnene og de unge, men at vi på den anden side har en meget stor forventning til, at de yder det bedste de kan.

BØRNE- OG UNGEFÆLLESSKABER

Fællesskaber for børn og unge i Helsingør Kommune kommer til udtryk på mange måder

Vi vil sikre de bedste rammer for børn og unges deltagelse i alle relevante fællesskaber, og vi vil arbejde for at udvikle meningsfulde fællesskaber

I alle dagtilbud, klubber, uddannelsessteder, foreningslivet, på legepladsen, og hvor børn og unge i øvrigt færdes, befinder de sig i fællesskaber, formelle som uformelle. Vi definerer alle fællesskaber for børn og unge i Helsingør Kommune som forpligtende fællesskaber.

Alle børn og unge har ret til at deltage i relevante fællesskaber. Derfor er vores fællesskaber kendetegnet ved, at der er plads til - og mulighed for - at alle deltager. Dette betyder ikke, at alt går an! Adfærd, som skader fællesskabet eller fællesskabets medlemmer, accepteres ikke. I sådanne tilfælde vil professionelle, i samarbejde med forældrene, arbejde for, at barnet eller den unge får mulighed for at øve sig for at kunne forblive i fællesskabet.

Alle oplever både med- og modgang, og vi skal hjælpe børnene og de unge til at kunne klare både at være ”inde” og ”ude” – for en tid!

EKSEMPEL FRA PRAKSIS:

Ungdomsskolen:

”De unge kan rigtig mange ting sammen, og det kommer til udtryk, når de laver musicals, film og radio. Hver måned er ”VIP’erne” - 7. klasse elever fra alle skoler - med til at bestemme, hvilke aktiviteter der skal på programmet i cafeen på Helsingør Ungdomsskole og i Cykelkalderen på Espergårdes Ungdomsskole.”

Vi bidrager sammen med forældrene til, at børn og unge oplever ligeværd og lærer at skabe og bevare relationer, der kan udvikle sig til sociale fællesskaber som venskaber, lærings- og udviklingsfællesskaber.

Deltagelse i forskellige former for fællesskaber understøtter den enkeltes forståelse af demokrati og demokratiske processer.

At få mulighed for at deltage i forskellige sociale, faglige og fysiske udfoldelser bidrager til, at børnene og de unge får udviklet et nuanceret syn på tilværelsen og samfundet, og at de på det grundlag kan bidrage til det store fællesskab, bl.a. ved at gennemføre en ungdomsud- dannelselse.

Kultur-, idræts-, fritids- og foreningsliv understøtter og udvider børn og unges muligheder for, efter interesse, at vælge fællesskaber til, på tværs af køn, alder og lokalt tilhørsforhold.

HELHED FOR BØRN OG UNGE

Vi vil forbedre overgangene i børns liv og sikre en bedre helhed og sammenhæng. Det vil vi gøre ved at forbedre eksisterende overgangsvejledninger, og etablere nye procedurer for overgange

Når et barn skal begynde i institution, skifte institu- tion, skole, klub eller SFO - eller en ung skal ud af skolen og i gang med en ungdomsuddannelse - er det særlig vigtigt, at vi som professionelle sørger for at hjælpe barnet eller den unge i gang og videre det nye sted. Vi tror på, at gode overgange for de yngre børn gør det lettere for dem, når de senere, som ældre børn og unge, skal skifte miljø.

For børn i dagtilbud og skoler skal de professionelle, i henholdsvis den afgivende og den modtagende institu- tion, danne et fællesskab for at sikre en tryk overgang for barnet.

Fællesskabet omkring børn og unge skal sikre, at der ikke sker et tab af kompetencer i den første periode det nye sted.

Børnene og de unge skal opleve, at både forældre og professionelle arbejder sammen om at sikre ”den gode overgang”, i et gensidigt anerkendende samarbejde.

Også for de unge sikrer vi således en oplevelse af helhed i forbindelse med skolens afslut- ning og påbegyndelse af ungdomsuddannelse, gymnasium eller hvad de aktuelt skal i gang med.

EKSEMPEL FRA PRAKSIS:

”De ansatte i Børnehuset Troldehøj har fokus på at skabe trygge overgange for børn, som er sensitive. Fle- re besøg på SFO og skole sammen med stuepædagogen, og et udbygget samarbejde mellem psykolog, talepædagog, forældre og skolens medarbej- dere bidrager til, at barnet får den bedst mulige start i de nye omgivelser,”

Interview med leder Helle Binderkrantz, maj 2014

FAGLIG OG SOCIAL UDVIKLING

I samarbejde med forældrene skaber vi de bedst mulige rammer for børnene og de unges sociale og faglige udvikling

Med udvikling mener vi udvikling af sociale, fagspecifikke og praktiske erfaringer gennem varierede læringsformer og udviklende læringsmiljøer, herunder også aktiviteter og oplevelser indenfor kunst, kultur, idræt og natur.

Børnene og de unge skal udvikle sig - både hjemme og i vores dagtilbud og institutioner - fagligt, socialt og i forhold til basale praktiske færdigheder, for at blive hele og velfungerende mennesker.

Således handler uddannelsesparathed ved overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse også om faglige, personlige og sociale kompetencer. Disse grundlægges i hjemmet og i læringsrum i daginstitution, skole og fritidslivet.

EKSEMPEL FRA PRAKSIS:

*Naturcenteret Nyruphus
Naturcenteret arrangerer
aktiviteter for børn og unge fra
Helsingør Kommunes skoler
og dagtilbud. Under mottoet
"naturen er hvor du er" er
der oplevelser at hente både i
Nyrup Hegn men også i andre
lokaliteter og naturtyper.*

TRIVSEL, SUNDHED, BEVÆGELSE

I samarbejde med forældrene vil vi skabe de bedste vilkår for, at barnet og den unge er i både fysisk og psykisk trivsel.

Vi vil sikre alle børn og unges deltagelse i fysiske udfoldelser, både i skole og dagtilbud, ved at tilpasse aktiviteterne således, at alle har mulighed for at deltage.

Vi vil arbejde aktivt for, at f.eks. vægtproblemer begrænses, ved at guide børn, unge og familier til relevante valg med hensyn til kost og bevægelse.

Børn og unge skal finde sig godt tilpas i fællesskabet. Vi gør en indsats for den psykiske trivsel, f.eks. for at undgå og forebygge mobning og selvskadende adfærd. Vi fokuserer på inklusion og deltagelse i alle sammenhænge.

INDSATS I TIDE

Vi vil kendes for at arbejde forebyggende og med tidlige indsatser på alle områder

I forbindelse med Inklusion2016 arbejder vi med to vinkler på indsats i tide. Den ene er den målrettede tidlige indsats ved bekymring, som skal ske i forhold til alle børn og unge, den anden er den tidlige indsats i forhold til alder.

Børn, der trives, er motiverede for at lære nyt og fungerer godt socialt. Vi forebygger, for at forholdsvis små udfordringer ikke skal vokse sig store. At handle hurtigt, når der er bekymring for et barn eller en ung, kan være afgørende for, at barnet eller den unge kommer godt igennem livet.

Alle professionelle, der møder børnene og de unge i det daglige arbejde, kan tidligt se eventuelle tegn på mistvivl og forandret adfærd. Vi har et særligt fokus på spædbørn, fordi vi ved, at en tidlig indsats til denne målgruppe er vigtig for en sund udvikling. Vi reagerer straks og arbejder for at etablere en fortrolighed med barnet/den unge og/eller forældrene.

KRIMINALITETSFOREBYGGELSE

Vi vil skabe helhed og sammenhæng i den tværfaglige kriminalpræventive indsats for at sikre børn og unges trivsel og for at bryde fødekæden til det kriminelle miljø

Helsingør Kommunes SSPK organisation - Skole, Social og Sundhed, Politi, Kultur og Fritid - har udarbejdet ”Handlingsplan for en sammenhængende indsats over for ungdomskriminalitet.” Handlingsplanen er en allonge til denne Sammenhængende Børne- og Ungepolitik.

BEREDSKAB TIL FOREBYGGELSE, OPSPORING OG HÅNDTERING AF SAGER MED VOLD OG SEKSUELLE OVERGREB

Børn og unge skal ikke udsættes for vold eller seksuelle overgreb, og derfor arbejder vi med forebyggelse og tidlig opsporing. Er det ikke lykkedes os at forebygge, handler vi efter retningslinjerne i Helsingør Kommunes Beredskabsplan.

Vi vil sikre, at børn og unge beskyttes, og at der i en given situation handles så tidligt som muligt.

Beredskabsplanen er gældende for alle, der beskæftiger sig med børn og unge, i enhederne under Center for Børn, Unge og Familier og Center for Dagtilbud og Skoler. I den enkelte enhed udarbejdes en lokal forebyggelsespolitik, som indsættes i planen.

Beredskabsplanen er en allonge til denne Sammenhængende Børne- og Ungepolitik.

TVÆRFAGLIGE FÆLLESSKABER

Alle i Helsingør Kommune, der har med børn og unge at gøre, går foran og viser, hvordan fællesskaber er forpligtende, og at den enkelte har ansvar for at indgå i de tværfaglige fællesskaber i indsatsen for børn og unges velfærd og deltagelse

Inklusion2016 er arbejdsgrundlaget for, at alle unge og børn sikres deltagelsesmuligheder. En medarbejder fra hver enhed tilknyttet Center for Dagtilbud og Skoler samt Center for Børn, Unge og Familier er blevet uddannet som inklusionsvejledere. De øvrige medarbejdere fra alle relevante enheder har gennemgået et studiekredsforløb om inklusion. Frem til 2016 bliver inklusionsstrategien forankret, og alle medarbejdere og ledere bliver klædt på til handling, på tværs af funktioner og centre.

Vi vil sikre, at børn, unge og forældre oplever at befinde sig inden for ét samlet system. De skal ikke genfortælle deres historie, hver gang de er i kontakt med en ny fagperson.

I alle sammenhænge, hvor vi arbejder med hjælp og støtte til børn og unge, arbejder vi med LØFT – den løsningsfokuserede tilgang.

SAMMENHÆNG MED KOMMUNENS ØVRIGE POLITIKKER

Der skal være sammenhæng i Helsingør Kommunes politikker. I det følgende refereres der til relevante politikker og deres forbindelse med den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik.

I **Medborgerskabspolitikken** er det beskrevet, at borgerne - i denne forbindelse de unge, børnene og familierne - indgår i og bidrager til fællesskabet, og at alle skal inddrages og tage medansvar, når velfærdssamfundet skal finde nye veje.

Helsingør Kommune har med Multiparken skabt mulighed for deltagelse i børne- og ungefællesskaber på tværs af kulturer og sociale skel.

Af **Handicappolitikken** fremgår det, at kommunen forpligter sig til at tilvejebringe lige muligheder for alle, således at aktiviteter, serviceydelser, informationer og fysiske miljøer er tilgængelige for borgere med alle typer handicap. Der skal skabes rummelighed i dagtilbud, skoler og andre uddannelsestilbud. Børn og unge, på alle niveauer af deres opvækst og udvikling, gives mulighed for støtte til en fortsat personlig og faglig udvikling, tilpasset den enkeltes forudsætninger.

Politikken for **Brugerinddragelse for ældre, børn, børnefamilier og voksne med særlige behov udtrykker**, at borgernes oplevelser og vurderinger skal sættes i spil, for at indholdet og kvaliteten i en indsats bedst muligt kan matche borgernes behov.

Sundhedspolitikken beskriver, at alle borgere skal have lige mulighed for sund levevis. Der skal arbejdes forebyggende med tidlige indsatser på alle områder. Borgerne skal sættes i stand til at tage ansvar for eget liv, og der skal være nem adgang til at være aktiv.

Endelig fremgår det af kommunens **Idræts- og Fritidspolitik**, at der skal sikres mangfoldighed i foreningstilbuddene, og at hensigten er, at flere børn og unge skal deltage i foreningslivet. Herved sikres det, at flere børn og unge har mulighed for et aktivt fritidsliv i relevante fællesskaber.

AFRUNDING

Med "Deltagelse for alle" har vi sat retningen for, at alle ansatte i Helsingør Kommune har ansvar for at bidrage til alle børns trivsel og udvikling i bredeste forstand.

Forældrenes og familiens netværk er de vigtigste aktører i børnenes og de unges liv. Derfor samarbejder vi åbent og ligeværdigt, også når børnene i perioder har særlige behov.

Vi lægger vægt på, at også forældre bidrager til alle børns trivsel, når der opleves eksklusionstendenser i en gruppe, en klasse, eller andre børne- og ungefællesskaber.

Formand for Børne- og Uddannelsesudvalget,
Christian Holm Donatzky

UDDRAG AF

VORES VEJ

- Samlede politikker for Helsingør Kommune
Vedtaget af byrådet den 17. december 2012